

Nyland har fått sitt första läsombud

Christina Grönroos skall föra glädjen och intresset med lättlästa böcker vidare och få fler läsombud runt om i Svenskfinland. Läsning är till för alla och utbudet av lättlästa böcker är enormt. Allt från kända deckare till informerande böcker om att gå till tandläkaren finns att få.

Sidan 3

Riksdagens mentalhälsodag

En lyckad mentalhälsodag hölls för riksdagsledamöter och andra intresserade. Läs Bodil Viitanens anförande.

Sidan 6-7

Handikappförbundet fick donation

Arkitekt Patrick Eriksson överräckte sin fina donation på 5000 euro till Finlands svenska handikappförbund med orden: – Jag vill att ni skall ha kul med pengarna! Helst skall donationen användas för att främja de handikappades båt- och havsliv.

Sidan 13

Med talande kompass kommer synskadade långt

■ Diplomingenjör Jukka Jokiniemi började för två år sedan fundera på att utveckla en talande kompass för eget bruk till segelbåten, så att han som synskadad inte

skulle vara så bunden till sina medseglares ruttbeskrivningar. Nu har han använt den knappt ett år och snart bär det av till Tallinn med frun. Utan en seende person i båten

kan han förstås inte bege sig ut men kompassen ger en frihet som han längtat efter.

Sidan 6-7

DUV i mellersta Nyland gjorde igen en skön utfärd till Svartholmen

■ Cirka åttio personer klev ombort på m/s Walhalla för att få en skön kväll på Svartholmen i Helsingfors första veckan i juni. Som

vanligt var grillkorven och kanelbullarna höjdpunkten.

Sidan 8-9

Till Svartholmen. Cirka åttio personer begav sig på utfärd en varm onsdagkväll i början av juni.

Adress:

Tölögatan 27 A 15,
00260 Helsingfors

Telefon:

09-407070

Förläggare:

Finlands svenska
handikappförbund

Ansvarig utgivare:

Mikael Lindholm
Ordförande för Finlands
Svenska Handikappförbund

Chefredaktör

Daniela Andersson
Gsm 044 555 4388
daniela.andersson@kolumbus.fi

Medarbetare

Johanna Wikgren-Roelofs
Mikko Ollikainen

Layout

Erkki Tuomi

Tryckeri

Hufvudstadsbladet Ab

ISSN 1795-410X

Artiklar, feedback, insändare
daniela.andersson@kolumbus.fi

Övrig e-post, vill du ha
tidigare utgivna nummer?
ulf.gustafsson@kolumbus.fi

De hörselhandikappades rätt

Med stigande ålder kommer onekligen olika slag av handikapp i dagen. Det är antingen en utsliten rygg eller så är det lederna. Främst då höfterna och knäna. Dessa skador har uppstått genom tungt och obekvämt arbete och kommer att drabba största delen av den arbetsföra befolkningen.

■ Ett annat handikapp som uppträder kanske tidigare, men som man inte vill godkänna, är den nedsatta hörseln. Denna hörselnedsättning yppar sig vid den övre medelåldern och blir sedan bara sämre. Det svåra med nedsatt hörsel är att godkänna densamma. Man gissar sig till vad motparten säger i stället för att be dem upprepa sig eller att be dem tala högre och tydligare.

På detta sätt isolerar sig en hörselskadad, frivilligt kan man säga och följer med samtalen på avstånd och gör inlägg först när han är helt säker på att han uppfattat diskussionen rätt. Denna isolering kan även leda till ensamhet som i sin tur kan ge upphov till psykiska problem.

För denna form av handikapp bär samhället och föräldrarna ett stort ansvar i fråga om förebyggande åtgärder. Att hålla ned musicerandets ljudnivå både i hemmet, i skolan och på festplatser, är en enkel förebyggande åtgärd. Här kommer hörselskadorna att gå ner i allt lägre åldrar.

Oberoende av hörselorganisationernas påtryckningar och information vill inte de sociala myndigheterna i tillräcklig stor omfattning informera hörselskadade om vilka hjälpmedel de har laglig rätt till. En sådan sak som skrivtolk, tycks vara helt okänt för de flesta kommunala socialbyråerna. De bjuder ut handledare, eftersom begreppet skrivtolk inte finns i deras papper. Trots att vårdgarantin har trätt i kraft så är köerna till Hörselstationerna fortfarande alldeles för långa, för att inte tala om väntetiden på en hörapparat. Vi inom Hörsel förbundet kommer fortsättningsvis att göra våra framstötningar för att göra myndigheterna uppmärksamma på detta missförhållande, som till stor del uppkommit genom socialmyndigheternas spariver.

Att en hörapparat innebär en stor förändring i den hörselskadades situation kan bara den som upplevt detsamma vittna om. Om undertecknad en vacker morgon stiger ut på verandan i sol-skenet och upplever en stor tystnad störd av ett sus i öronen, men sedan hörapparaten satts på, märker han att det inte är så tyst i naturen. Plötsligt överröstas suset i öronen av fågelsång i ett otal läten liksom vindens sus och insekternas surr. Detta är en del av vad vi hörselskadade går miste om i fall vi inte får ta del av de moderna hörapparater, som hela tiden utvecklas och förbättras.

Ett stort problem för hörselhandikappade, trots att de har hör-

apparat, är infomationsflödet på offentliga platser. Då tänker jag främst på buss-, tåg- och flygterminaler. På alla dessa ställen borde displaytavlor vara obligatoriska. Nog kan också en hörande missuppfatta den uttalade informationen men får då också den bekräftad via displayen, på samma sätt som en hörselhandikappad.

Ett problem som hörapparaten medför är att den är för känslig och tar upp mera ljud än vad ett friskt öra gör. Detta kan i många fall vara irriterande för den hörselhandikappade. Ett annat problem är att med hörapparat kunna bestämma varifrån ljudet kommer. Men dethär är något som hörapparat tillverkarna i sinom tid kommer att finna en lösning på.

Det sägs att man skall acceptera sitt handikapp och försöka leva med det, men när det är fråga om hörselhandikapp och man vet vilka förebyggande åtgärder som kan vidtagas så är det vår organisations skyldighet att hela tiden påtala dessa och göra allt för att livskvaliteten som hörselskadad blir allt bättre.

Bo-Henry Simell
Viceordförande för Svenska
hörsel förbundet

Text&bild: Daniela Andersson

Christina är Nylands första läsombud

Vem?

Christina Grönroos
Född: 1965.
Bor: I Sibbo.
Familj: Man, tre barn,
2 katter, 3 marsvin och
en ödla.
Arbetsplats:
Helsingfors dagcenter.
Utbildning: Vårdare
för utvecklingshäm-
made.
På fritiden: Pysslar i
trädgårdslandet och
hemmet, förenings-
aktiv.

Christina Grönroos räknar aldrig steg, sekunder eller cent. Men sedan klappar hon på sitt gipsade ben och tillägger med ett skrott: – Förutom nu, så måste jag nog räkna åtminstone stegen.

■ Nylands första läsombud **Christina Grönroos** sitter med benet i paket och bläddrar glatt bland sitt arbetsmaterial de lättlästa böckerna. Skadan sätter inte stopp för hennes framfart, den bara saktar av på farten lite.

– Det var meningen att jag nu skulle åka runt i Nyland och presentera lättläsningen men det skjuts upp till hösten. Benskadan kom i slutet på maj då hon ryckte ut och sprang efter en klient på rymmen. Inget dramatiskt i sig bara otur. Christina hyser en fantastisk passion för läsning så det är helt förstäeligt att man på LL-center valde ut just henne att gå kortkursen i Stockholm och bli läsombud i Nyland. Initiativtagare och ansvarig för projektet är **Johanna von**

Ruthenberg på LL-center vid FDUV.

– Jag har redan länge läst för mina klienter på dagcentret för utvecklingsstörda. Bland annat så har vi haft en syjunta där jag läst romantik och kärleksböcker för flickorna, det är mycket omtyckt, säger Christina med ett skrott.

Alla har rätt till litteraturens värld och i Sverige står det redan uttryckligen i lagen att alla har rätt till kultur.

Svårt att nå boenden

Uppdraget som läsombud ger Christina möjligheten att sprida lättläsandets glädje. – Dagcenter och många skolor bara väntar på att jag skall komma på besök och visa mitt material. Problemet är boendena.

Det är ju inte meningen att Christina skall åka runt och läsa utan att hon skall inspirera andra att börja läsa lättläst för sina klienter. Hittills har det varit svårast att nå boendena,

personalen är överarbetad och trött och läsandet tycks mest kännas som en extra börda.

– Det verkar som om en del också tycker att man är lat när man bara sitter och läser högt. Men det är ju viktigt att personalen också får sätta sig ner och göra annat än bara de nödvändigaste sysslorna. Högläsning ger ju så mycket både åt personal och klienter!

Visst läser man också på boendena men främst tidningar. Lättlästa böcker är inte så kända där fast utbudet, åtminstone för en nybörjare, är enormt. Lättläst romantisk litteratur tycks stå högt i kurs eftersom det finns så många saker som är svåra att tala om. Faktaböckerna om rymden och vatten är också favoriter likaså konkreta böcker som tar upp tandläkarbesök och begravning. Bland pojkböckerna är deckare och riddarhistorier populära.

– På många ställen läses det bara sagor för utvecklingsstörda i alla åldrar och det är ju fint att det alls läses men man kan inte bara identifiera sig genom Pippi och Emil.

På läsombudsutbildningen i Sverige sa man saken lite råare: ”Pippi knullar inte”.

Dyslexi

Christina har själv dyslexi och ville inte alls läsa i tonåren och bestämde sig för att sluta läsa högt helt och hållet. Sedan då barnen kom och hon började läsa för dem så märkte hon att läsandet började löpa.

– Det var enklare också för mig själv att läsa för utvecklingshämmede, de är en tacksam

Svenskfinland har fått läsombud

Hösten 2006 startade LL-Center vid FDUV i samarbete med *Kärkulla samkommun* och med stöd från Kulturfonden ett läsombudsprojekt i Svenskfinland. Tre anställda vid Kärkulla – en i Nyland, en i Åboland och en i Österbotten – har fått läsombudsutbildning och håller nu på att sprida läsverksamheten till Kärkullas enheter i respektive region. Idén är att läsning så småningom ska bli en rättighet och en självklar del av verksamheten inom omsorgen också hos oss. Ett läsombud är en person som läser för och med personer som själva har svårt att läsa. Läsombudet informerar också om lättlästa böcker och annat lättläst material, samarbetar med biblioteken, inspirerar andra till läsning och berättar varför alla ska ha rätt till läsning, vad läsningen har för positiva effekter och hur man läser till exempel med personer med utvecklingsstörning. I Sverige har man utbildat läsombud i över tio år och där finns nu drygt 4 000 läsombud. De finns på alla enheter där personer med utvecklingsstörning bor eller arbetar. Nu håller man på att bygga ut läsombudsverksamheten också inom äldreomsorgen i Sverige.

publik som inte dömer en hur man läser. Plötsligt märkte jag att övningen gjort att jag inte har några läsproblem mera.

Nu tar hon igen de förlorade läsaren från tonåren och läser så mycket hon bara hinner. I höst tar hon tjänstledighet från dagcentret för att ha tid att koncentrera sig på läsombudsuppgiften. Hon har redan planerat att öppna ett LL-bibliotek på dagcentret för att det skall finnas en mötesplats som alla är bekanta med. Att sprida ut LL-böcker på olika bibliotek är också tanken men någonstans måste man börja.

Riksdagens mentalhäsodag

Tisdagen den 12 juni hölls riksdagens mentalhäsodag. Under ett par timmars tid fick åhörarna, riksdagsmän och andra, ett paket späckat med mentalhäsfrågor som väggkost till riksdagsarbetet och regeringsprogrammet. En av de första talarna var verksamhetsledare Bodil Viitanen från Finlands Svenska Psykosociala Centralförbund som också var en av arrangörerna.

Tillbakablick

För att vi ska förstå var vi står idag då det gäller psykiska funktionshinder och handikapp och då vi klagar på snedvriden tolkning av lagar måste vi göra en tillbakablick.

Invalidomsorgslagen gällde under perioden 1948-1987. Det var en lag som kom att styra handikappuppfattningarna i vårt land väldigt långt och dess anda lever på något sätt kvar än idag. Det är väl inte att undra eftersom lagen omspannar 4 decennier! Den hann rota sig bra i vårt kollektiva medvetande. I motiveringarna till denna gamla lag sades det uttryckligen att lagen inte var avsedd att tillämpas på psykiskt sjuka eller utvecklingsstörda, inte ens när dessa hade kroppsliga skador. Vi kan väl säga att en dualism mellan kroppsligt handikappade och psykiskt han-

dikappade skapades, grundades och förankrades i denna gamla lagstiftning.

Anstaltsfinland

Vi vet att psykiskt sjuka var på anstalt på den här tiden. Det är knappast en tid vi vill ha tillbaka: tiden när Finland var anstaltarnas förlovade land. Samhället behövde inte då befatta sig med de psykiskt funktionshindrades dagliga behov av bland annat stöd och service eftersom de var inne på sinnessjukhus i årtal, till och med i årtionden. Ingen frågade efter färdtjänst, personlig assistent eller andra stödåtgärder för att kunna klara sig hemma. Dessa människor bodde inte hemma då. De bodde på anstalt. Den nya omsorgslagen, som började gälla 1988, skulle då tillämpas i princip på alla grupper av handikappade, men i praktiken blev det ju så att den tillämpades först i andra hand på psykiskt sjuka. Ungefär samtidigt började sinnessjukhusen tömmas och dessa människor med dessa oväntade behov av stöd och service, som ingen riktigt hade räknat med allra minst i budgeterat pengar, började dyka upp. Vårt samhälle förändrades och vi märkte det inte riktigt för vi hade kvar våra föräldrade uppfattningar om kroppsliga men och skador och att först ett "osynligt handikapp" av psykisk karaktär ställde nästan övermäktiga krav på mången yrkesmän-

ska ute på fältet, som hade den gamla lagen i färskt minne.

Ett osynligt handikapp

Vi hade också våra föräldrade uppfattningar om psykiskt sjuka och galningar som släpptes ut från sinnessjukhus till mångas rädsla och förargelse. Listor skrevs under av blivande grannar när rehabiliteringshem grundades av tredje sektorn ute i samhället. Personer med schizofreni var något främmande och farligt. Inte vågade man bo granne med en person som hade varit på anstalt. Idag vet vi inte vem är psykiskt sjuk om de inte berättar det själva. Psykisk sjukdom kan drabba vem som helst. Din granne kan faktiskt vara psykisk sjuk utan att du någonsin vet om det. För bara tio år sedan hade vi vackra och fina mål i det handikappolitiska programmet om att vi skulle ha som målsättning att bygga upp ett samhälle för alla.

Vi som jobbar med psykiskt sjuka och för deras talan och intressen tänkte hoppfullt att det blir en bra framtid om vi alla jobbar med samma mål i sikte. Men vi har inte lyckats då det gäller psykiskt sjuka. Fortfarande står dessa lite utanför och försöker klara sig med eller utan hjälp med handledning och svar på sina rättigheter och möjligheter i den djungel av lagar som vi har idag inom sociala sektorn vad gäller omsorg, social service.

Samarbetet över sektorsgränserna har ofta varit svårt. Varför kan man fråga sig.

Se människan bakom

Det finns en människa bakom det psykiska funktionshindret. Det kan vara en människa med mångahanda andra problem exempelvis missbruk. Grundläggande mänskliga rättigheter är universala och gäller även psykiskt handikappade. Vi har en grundlag som talar för jämlikhet och förebyggande av utslagenhet. För dessa tysta i vårt samhälle borde vi med den lagstiftning vi har och den vi stiftar kunna:

- förhindra utslagenhet
- möjliggöra delaktighet
- trygga mänskliga rättigheter
- förhindra diskriminering av handikappade

- lyfta fram människovärdet också för psykiskt sjuka.

Psykiska funktionshinder behöver inte leda till ett handikapp av bestående karaktär. Den hoppfulla och viktiga vetskapen är trots allt att vi vet att människor med svåra psykiska problem har återhämtat sig och tack vare stödåtgärder under vissa perioder av sina liv och sjukdomstid kunnat komma igen. Denna erfarenhet är viktig att komma ihåg, inte minst för att den ger de psykiskt sjuka, deras närstående, myndigheter och även beslutsfattare hopp. Hoppet får inte tas ifrån dem som drabbats men den kan sporra andra också.

Jämlikhet och trygghet

Handikappservice och andra handikappolitiska åtgärder är

därför nödvändiga för förebyggande av utslagenhet hos psykiskt sjuka. Det är en utmaning till beslutsfattarna, beredarna och myndigheter som ska verkställa lagarna att beakta behovet hos dessa människor eftersom behovet i bästa fall och inte alltid är av bestående karaktär. Endel återhämtar sig helt eller delvis. Vi vill väl vara med och stöda denna process? Det är därför något ni ska möjliggöra, inte sätta upp onödiga hinder i politik och lagstiftning.

Människan är inte i ett statiskt tillstånd som psykiskt sjuk. Trots brister exempelvis i den sociala förmågan kan andra förmågor hos henne vara styrkor och dessa styrkor kan komma till nytta i ett fungerande samhälle som Finland. I enlighet med Europarådets handikappolitiska verksamhets-

program har Finland möjlighet att vara gott exempel då det gäller beaktande av alla handikappgruppers behov för att trygga rättigheter, jämlikhet och delaktig och förebyggande av utslagenhet och diskriminering.

Låt de psykiskt funktionshindrade själva också komma till tals och låt dem också vara delaktiga i planeringen av sina egna liv. Stirra er inte blinda på diagnoser och medicinska frågor, se också till att förbättra och jämlikgöra de sociala förhållandena vi alla lever i tillsammans i vårt land.

Skribent:

Bodil Viitanen
verksamhetsledare
Finlands svenska Psykosociala centralförbund r.f
Foto: Daniela Andersson

Text och bild: Daniela Andersson

Tack vare den talande kompassen kan Jukka segla på känsla igen

En stel syntetisatorröst läser upp koordinater i tio sekunders intervaller medan Jukka vant rattar rodret. Än korrigerar han kursen lite till vänster och än till höger. Men hur gör han det, hur vet han när det är rätt?

– Det är just det som är det svåra. Kom själv hit och stå med ögonen stängda och försök hålla kursen, säger Jukka Jokiniemi med ett skratt.

■ Jag har åkt ut till Botby båthamn som ligger invid brofästet till Nordsjö i östra Helsingfors. Det skall bli ett par timmars seglats och förevisning av en intressant prototyp av ett talande navigeringsprogram för synskadade. Solen skiner men blåsten är kall, på bryggan verkar det som om det blåser helt ok men väl ute på havet skulle man gärna haft lite mer vind i seglen. Sådan är seglingen. Pekka Kuittinen, som är ett slags seglingsinstruktör för synskadade, tar emot mig på bryggan och när jag väl hoppat ombord träffar jag

Jukka Jokiniemi själv i egen hög person. Anne Uri, som jobbar på synskadeförbundet, är också med på färden likaså Mikael Vilpponen som i detta fall är Jukkas högra hand och ögon. Helt ensam kan Jukka förstås inte segla.

– Jag arbetar på Jukkas företag och brukar vara med på seglatserna som medhjälpare, säger han och förevisar navigationssystemet nere under däck. Det ser helt normalt ut, en bärbar dator med ett navigationsprogram. På skärmen syns ett

G-line. Jukkas segelbåt i all sin prakt.

sjökort där Mikael ritat ut vår tänkta rutt. Han klickar upp en liten ruta och förklarar att det här är det som läses upp; kompasskursen, hastighet, hur långt man är till följande punkt på ruten och på vilket ställe man är i farleden, det vill säga om man är för långt till höger eller vänster på den utritade ruten. För mig ser allt förstäligt ut på skärmen men då jag hör det läsas upp så kan jag bara förstå kompasskursen. Man är så van att se på de digitala instrumenten och kompassen för att veta vad det är frågan om. För Jukka är det inga problem, han har hört på syntetisatorrösten i olika sammanhang redan i många år.

– Man kan välja vilken information man vill att den skall läsa upp. Min familj får i nerverna av den här rösten så jag brukar i vanliga fall bara ha en knapphörlur i ena örat så att de andra inte behöver lida. Rösten är nu kopplad via radions högtalare.

– Min syn har försämrats hela tiden genom åren. I dag är jag helt blind rakt fram i synfältet men ser skuggor åt sidorna. Jag ser till exempel att du sitter där till vänster eftersom din mörka klädsel är i kontrast med den vita båten. Men jag ser inte om det är man eller kvinna.

Han sätter i gång segelbåtens motor och rattar ut från bryggan med hjälp av Mikael's ögon, båten slår lätt i höger stolpe men annars går det galant. Den första biten kör vi på autopilot men så slås motorn av och det är dags att hissa upp storseglet och efter en stund även förseglet. Så börjar en lätt slalomåkning.

– Så här i början borde navigeringsrösten komma med lite tätare intervaller för just när man rätat upp sig åt rätt håll så kommer kommandot om en liten annan kurs och så måste man vända igen därför ålar vi oss fram så här till en början, säger Jukka och skrattar.

Utrustningen ser inte något speciell ut men nyttan är desto större.

Jukka har seglat hela sitt liv, i ungdomen kappseglade han mycket vilket han också gör fortfarande. Han var på väg på Espoo-Suursaari Race men avstod i år, han gillar bättre bankappseglingar än långseglatser.

Dyrt system

Jukka köpte en ny båt i fjol, en inhemsk G-line, som är tillräckligt modern för navigationsutrustningen.

– Jag började fundera på att utveckla ett sådant här system åt mig själv för två år sedan. Komponenter finns, det har redan länge funnits talande kompasser speciellt i England har dessa utvecklats. Då har tanken varit att de är bra för nattseglatser när man har svårt att se vad instrumenten visar. De olika delarna har Jukka köpt från Hannu Säles i Esbo som har ett konsultföretag som är specialiserat på olika kommunikations- och navigeringsprogram.

– Det har kostat skjortan, jag har väl satt ut cirka 3000 euro

på det hela. Priset har nog stört mig men visst har det varit mycket nöje också. Ganska dyrt för en mans nöje men tanken är ju att andra skall få upp ögonen för det också i framtiden.

Jukka vill gärna ännu integrera vindinformationen i samma system. Han skall också skaffa en bättre dator eftersom den här är rätt känslig och kan stänga av sig lite nu som då och då är det bara att starta om den. Rolgats och bäst går det på öppet hav men mycket vind, då hinner Jukka få den rätta känslan av att segla på riktigt då lutningen är större. Han rattar på känsla och känner vinden i seglet.

– Tills vidare är detta så vitt jag vet det enda systemet i världen.

Då det är dags att börja kryssa är det Mikael som drar i skotten. Men när vi anländer till bryggan igen efter en lyckad seglat så är det Jukka själv som skickligt backar in båten på sin plats, imponerande av en person som är så gott som blind.

Jukka Jokiniemi står helst själv vid rodret vilken han kan göra rätt självständigt tack vare den talade kompassen.

Diplomingenjör och doktor

Jukka Jokiniemi är diplomingenjör, grundare och ägare till design- och marknadsföringsföretaget Innojok som företräder främst äldre personer med nedsatt syn och synskadades behov. Till utbudet hör allt från belysning och röstnavigeringsystem till guidande ytmaterial och hjälpmedel för att se. Jukka har nyligen också doktorerat i ämnet en fungerande omgivning för alla.

Men det är inget problem. I princip skulle Mikael eller någon annan av oss också kunna berätta åt Jukka vart han skall ratta men det är ju inte det som är poängen. Han skall ju segla i princip självständigt. När det är dags att köra mellan remmarna så måste vi ju hjälpa till så att vi inte kör rätt på.

– Det hör systemet är bra så länge det inte är rusning på havet.

Text och bild: Daniela Andersson

DUVs utfärd till Svartholmen är alltid solig och varm

De utvecklingsstördas väl i Mellersta Nylands traditionella utfärd till Svartholmen i Helsingfors har alla fyra år alltid väl-signats med sol och vackert väder. Så även i år, onsdagen den 6 juni var exceptionellt varm när termometern ännu klockan åtta på kvällen visade långt över tjugo grader.

■ Det är samling vid Edesviken i Tölö i Helsingfors klockan 17. Många har kommit i tid medan andra som inte kunde påverka taxiskjutsen blev en aning försenade men det gjorde inget. Alla hinner med, m/s Walhalla åker ju ändå en gång i timmen ut till Svartholmen.

– Förr hyrde vi alltid en taxibåt och kryssande omkring på

några timmar havsutfärd varje sommar men det här är bekvämare med tanke på matservice och så får ju alla göra vad de vill och ha det skönt, säger DUV:s ordförande **Christian Starck**.

Båtfärden tar endast femton minuter ut till Svartholmen och när vi kommer fram så är grillmästaren **Timo Sentzke** redan i full gång och har knapriga korvar att erbjuda. Det blir rusning till korven, lika bra att börja med att äta, det sägs ju att havet gör en hungrig. För DUV:s nya verksamhetsledare **Christoffer "Putte" Isaksson** är Svartholmsutfärden hans första men knappast den sista. Det är Putte som släpat med sig alla sommarspel, bollar och tillbehör för dem som vill aktivera sig.

Kubbkastningen kör igång

Efter korven plockas aktiviteterna för gräsmattan fram. Egentligen borde man ha tagit sig ett dopp för det är verkligen så varmt men ingen har bad-dräkt med sig.

– Det har faktiskt varit fint väder varje år, intygar **Ralf Heins** som kommit på utfärden tillsammans med frun Ulla och dottern som är medlem i föreningen.

Kubbkastningen och bollspelet kommer i gång direkt medan boccian får vänta. **Christian Starck** och sonen **Mathias** tar en omgång i kubb medan några redan blivit sugna på kaffe och bulle på caféets terrass. **Mathias** uppskattar mest kubb-spelet men alltid är det ju också roligt att åka båt, utfärden är ett bra

ställe att träffa gamla klasskompisar på. Över åttio personer deltog i utfärden, DUV-medlemmar och familjemedlemmar och de flesta tycktes njuta av sällskapet och solen.

– För vår dotter **Marina** är det viktigt att träffa alla bekanta igen och se på fären. Det har blivit en tradition. För min man och mig är det också viktigt att träffa andra DUV-medlemmars familjemedlemmar, förklarar mamma **Berit Haglund** som fungerar som tolk eftersom **Marina** har talsvårigheter. Familjen **Haglund** hade kommit från Kyrklätt för att delta i utfärden.

– Vår förening har ju bland annat i uppgift att stöda anhöriga till de utvecklingsstördas och på en sådan här utfärd har alla möjlighet att komma med, säger **Christian**.

De berömda bullarna

Den andra höjdpunkten för smaklökarna var de enorma berömda kanelbullarna till kaffet. Stora ordentliga så kallade örffilar bjöds det på igen till allas förtjusning. **Niclas Jansson** och **Stefan Münzel**, som bland annat kastar kubb på begärna av fotografen, deltar varje år på utfärderna.

– Det är en rolig aktivitet och så har vi ju tur med vädret, säger **Stefan** och hivar iväg kappen mot kubbarna.

Niclas Jansson slänger iväg en fullträff i kubb-spelet.

I lugn takt bär det av mot samlingsplatsen på Svartholmen.

Grillmästaren fick bråda tider då alla ville börja kvällen med en varm korv.

Text: Daniela Andersson

PratSam är ett vinnande projekt

Om enbart JT och HBL använder PratSam-boxen som läget är just nu skulle det bli en dyr historia på en halv miljon euro i utvecklingskostnader. Men i höst blir det helt andra bullar då de andra finlandssvenska tidningarna hänger på!

– Det är roligt att det faktiskt tas i bruk när vi jobbat så mycket för utvecklingen av systemet, säger projektkoordinator Daniel Ainasoja.

Projektkoordinator **Daniel Ainasoja** har all orsak till att vara nöjd. PratSam-projektet sprids som väntat och kanske också över förväntningarna. Efter att Förbundet Finlands Svenska Synskadade under-tecknade avtalet med PratSam Ab för en dryg månad sedan så betyder det att inom ett och ett halvt år utkommer alla finlandssvenska dagstidningar, som utkommer som taltidningar, via PratSam-boxen. Det handlar om 300 boxar som skall delas ut till synskadade och så skall bredband skaffas åt alla prenumeranter som inte har det.

– Vi kör i gång med Ålandstidningarna direkt i augusti. Det handlar om att föra ut boxar, instruera användare och fixa internetanslutningar till dem som inte redan har det, säger Daniel.

Parallellt med Åland får också Vasabladdets läsare samma service senast i september. Resten av de finlandssvenska tidningarna står i tur efter det och just nu pågår utredningar om även SOS Aktuellt har möjlighet att komma ut som taltidning.

Den här boxen är redan bekant för många men inom en snar framtid får ännu fler känna på dess mångsidighet.

Systemet är leveransklart men det praktiska tar förstås en del tid. Så värst stora investeringar är det inte frågan om varken för användare eller tidningarna.

– Tidningarnas redan befintliga inspelningsstudion måste uppdateras med dator, styrpanel och internet. Det här bekostar projektet medan användarna inte behöver lägga ut någonting varken för bredbandsavgift eller boxhyra. Projektet Den finlandssvenska digitala taltidningen har fått drygt femhundra trettio tusen euro av ett stort antal stiftelser och fonder i Svenskfinland till finansieringen.

Utvecklad box

PratSam-boxen är ju redan prövad och använd sedan 2004 då JT-folket sattes på prov och HBL följde efter i april 2005. Det är ingen svår box att använda och

användarna tycks vara nöjda hittills. En lokal installatör och stödperson skall ändå anställas för alla nya användare. PratSam har nu också utvecklats så att man kan lyssna på talböcker som är inspelade i Daisyformat.

– Det är ett komprimerat format så att en hel bok ryms på en cd-skiva. Dessa går inte att spela upp i vanliga cd-apparater, förklarar Daniel.

Projektet som utvecklar PratSam samarbetar med talboksbiblioteket Celia. Nästa steg är att man skall kunna låna böcker direkt via internet så man inte behöver vänta på cd-skivan via posten.

– Vi håller också på att utveckla PratSam till ett dataprogram så att de som redan har datorer inte behöver själva boxen fysiskt.

För taltidningsprenumeranter-

na betyder PratSam snabbhet, man får tidningen hem samma dag som alla andra prenumeranter. Och det var detta som satte igång hela grejen från början. **Lars Hedman**, före detta chefredaktör på JT, fick nog av den långsamma posten. Det kunde ta fem dagar innan prenumeranten fick sin taltidning på kassett. Så han satte sig ner och hittade på systemet tillsammans med Norra Österbottens Svenska Synskadade, Trefoil Data och Jakobstadsnejdens Telefon. Boxen är utrustad med reliefknappar som kunden bläddrar i tidningen med. De viktigaste knapparna är dock start- och volymknappen.

– Vi är inte ute efter nyheter. Vitsen med en taltidning är ju att vi får ta del av kultur, recensioner, sport och information om samhället som vi inte kan höra på radio, säger en glad PratSam användare.

Text: Daniela Andersson
Foto: Jacob Granqvist

”Till mig kan man fast ringa och tala Närpesdialekt!”

Vem?

Ulrika Krook
Född: 1978.
Bor: I Esbo men är hemma från Närpes.
Familj: Sambo.
Utbildning: Juris kandidat från Umeå universitet med finsk behörighet, vicehäradshövding från Vasa hovrätt.
Karriär hittills: Askuterade vid Korsholms tingsrätt. Jobbade som specialklasslärare i Finno före det. Valet stod egentligen mellan att bli klasslärare eller jurist.

Finlands svenska handikappförbund har äntligen fått sitt efterlängtrade juridiska ombud. **Ulrika Krook** har fått aklimatisera sig ett par månader innan SOS Aktuellt gick för att skämtsamt grilla henne.

Det är mycket att insupa och lära sig på Handikappförbundet innan man kan sätta igång med juridisk rådgivning för de svenskspråkiga klienterna.

– Jag skall nog sitta och läsa hela sommaren. Just nu är det svårt att uttala sig om någonting överhuvudtaget. Många frågor har inga konkreta svar om finns uttryckta i lagtexterna utan det blir ofta tolkningar. Lagstiftningen är gan-

ska övergripande, säger **Ulrika Krook**.

Det som många medlemmar anser som Ulrikas viktigaste uppgift är förstås den juridiska rådgivningen. Ulrika kommer att ha telefontid ett par gånger i veckan från och med mitten av augusti.

– Det är frågan om gratis personlig rådgivning men jag kan inte ta ansvar för ensklida fall utan måste förstås hänvisa vidare till rätt instans. Jag skriver heller inga besvär men ger råd och handledning i hur de skall skrivas.

Mer information om Ulrikas telefontider och rådgivning meddelas i nästa nummer av SOS Aktuellt och på Handikappförbundets

hemsidor i augusti.

– Jag vill att tröskeln skall vara låg att kontakta mig. Till mig kan man ringa och tala Närpesdialekt om man så vill, det är inga problem eftersom jag själv kommer därifrån.

Handikappolitiskt program

Ulrika började jobbet som juridiskt ombud i mitten av april. Hon är anställd på ett tre års projekt. Till hennes andra uppgifter hör att utarbeta ett handikappolitiskt program på svenska för finlandssvenskar.

– Verksamheten måste bli mer känd och förankrad i Finland. Jag skall bygga upp ett nätverk och presentera programmet på generalförsamlingen i höst. Det är inget som blir klart direkt men det lever hela tiden.

Vidare är det Ulrikas uppgift att hålla föreläsningar och seminarier. Kommunreformen och vad det medför för klienterna kommer hon också att koncentrera sig på. Hon har redan kört igång med studiebesök hos Tukiliittos jurister och hörde sig för om deras erfarenheter. Handikappförbundet efterlyser också mer ideologiska frågor.

– Jag sökte jobbet för att jag tyckte det lät intressant. Det var intresse och tillfällighet som förde mig hit.

Ulrika har erfarenheter från handikappsektorn från jobbet som specialklasslärare och så har hon en lindrigt funktionshindrad bror.

– Handikappförbundet är en bra finlandssvensk organisation. Här finns behov som jag förhoppningsvis kan fylla.

Handikappförbundets juridiska ombud **Ulrika Krook** är redo för utmaningen.

Text och bild: Daniela Andersson

Kyrkby högstadieskola var årets vinnare på Stafettkarnevalen

Solen sken från en klarblå himmel då tränings-skolorna begav sig ut på stadions röda banor för att springa på fredagen. Det låg spänning och förväntan i luften och hejar-klackarnas ramsor, som skallade från läktaren, gjorde ju inte nervositeten lättare att bära i alla fall.

■ Meningen med tränings-skolornas 6x60 meter är inte att vinna utan huvudsaken är att delta. Men visst känns det extra fint att få stiga upp på prispallen som vinnare så som träningskolan vid Kyrkby högstadieskola på Åland gjorde.

– Jag är så jätte jätte lycklig, sade **Agnes Björklund** som sprang ankarsträckan.

Lyckliga vinnarna Kyrkby högstadieskola från Åland på prispallen.

Det är spönt i leden innan start.

Skaftet till den stora pokalen fyller hennes lilla hand och själva skålen ser nästan enorm ut i hennes famn. Alla fick också ett extra pris, förutom medaljer och pokalen, en stafettkarnevalsväska. De andra i gänget **Jeffrey Blomqvist, Andreas Sundin, Samuel Andersson, Hilda Gustafsson** och **Carolin Fellman** jublar bredvid henne. Så värst trötta blev löparna inte de har ju tränat varje onsdag fram till karnevalen men spänningen sätter ju sina spår.

– Vi skall nog fira på båten hem, säger Agnes.

Gruppen satsade på flyg till huvudstaden men pengarna räckte bara till enkel biljett därför blir det båt hem men det tycks inte störa vinnarna, tvärtom. De har redan bestämt sig för att komma igen i nästa år. Östensö skola, även kallad Bryggan, knep andra platsen medan Ekskolans första lag tog brons. Många har sprungit förut men det är alltid lika roligt att komma tillbaka till Stafettkarnevalen.

Text och bild: Daniela Andersson

Handikappförbundet mottog över 5000 euro i donation

Arkitekt **Patrick Eriksson** har ett klart mål för pengarna han donerar till **Finlands svenska handikappförbund**. **Donationen får inte användas till planering eller bygg av nya utrymmen utan skall helst användas till att främja de handikappades möjligheter till skärgårds- och båtliv.**

■ Det var ett glatt sällskap som strålade samman på eftermiddagen måndagen den 11 juni. På Handikappförbundets kontor, det vill säga hemma hos förbundets generalsekreterare **Ulf Gustafsson** var champagne-glasen framdukade och skumpan på kylning då det var dags för arkitekt **Patrick Eriksson** att officiellt överrätta donationen. Andra närvarande på överräckningen var handikappförbundets nya juridiska ombud **Ulrika Krook** och **Nina af Hällström** som är projektledare

för Inclusive Diversity. Eriksson som fyllde 60 den 3 maj öppnade ett konto för uppvaktningar och hägkomst istället för vanliga gåvor. – Det här alternativet var helt klart för mig från början, materiella ting har jag redan tillräckligt av det det här laget. Jag vill att Handikappförbundet skall ha kul med pengarna, säger Eriksson.

Gustafsson och Handikappförbundets ordförande **Mikael Lindholm** strålar av lycka och tackar alla som deltagit. Det har flutit in fina summor på donationskontot och en av Erikssons uppdragsgivare, **VVO**, drämde till med till och med 300 euro. Totalt är det frågan om cirka 5000 euro. Erikssons önskan att pengarna går till Finlands svenska handikappförbundets fiske- och båtklubb kommer förstås att följas. Summan är lika stor som klubbens hela årsbudget.

– Vi har ingen brådska med att fundera vad vi skall göra med pengarna men vi börjar med att hyra en vattenskoter på vår havsdag, förklarar Gustafsson.

Eriksson får en närmare presentation av båtklubbens evenemang och utrustning. Vattenskotern, som är en dyr historia, gjorde succé för två år sedan.

– Det är en fantastisk känsla för en rörelsehindrad person som lever så gott som institutionsliv att få åka ut på havet och bränna på i hög fart. Då sitter förstås en handledare bakom, förklarar Gustafsson.

Gamla bekanta

Att Eriksson valde just Handikappförbundet som donationsmottagare var enkelt. Förutom via jobbet, han har planerat förbundets byggen, så är Gustafsson och han också

gamla bekanta från havslivet.

– Jag är uppvuxen vid havet och har själv tävlingsseglat. Så länge man är frisk så tänker man sällan på hur det är att vara funktionshindrad. Båtlivet är till för alla, säger Eriksson som idag är motorbåtsägare. Via Gustafsson, som han lärt känna på 1980-talets slut, lärde han sig uppskatta det enorma arbete Handikappförbundet gör. Eriksson kräver mer tolerans och förståelse för funktionshinder i dag och nämner att hans egen mamma var tvungen att gömma undan en gravt utvecklingsstörd son på den tiden.

– Han dog som ung och jag hann aldrig träffa honom, säger Eriksson.

Jobbmässigt har Eriksson i omgångar planerat det verksamhetscenter som Handikappförbundet velat bygga nu i snart tio år. Först hade man på lut en byggnad i Berghäll och sedan i Eira men båda gick i stöpet på grund av olika orsaker. Men man ger inte upp så lätt. Det senaste projektet som planerats och som förhoppningsvis blir verklighet är ett hus på Arabiastranden för FDUV och handikappförbundet.

– Patrick är en kämpe som nästan kan gå genom den grå stenen. Vi är kanske inte direkt överraskade att det var vi som fick ta emot donationen men förstås är vi stolta och glada över att det var vi, säger Lindholm.

Erikssons arkitektbyrå har även en hel del intressanta projekt i de baltiska länderna.

Glatt sällskap. Från vänster projektledare **Nina af Hällström**, arkitekt och donationsgivare **Patrick Eriksson**, generalsekreterare **Ulf Gustafsson**, ordförande **Mikael Lindholm** och juridiska ombudet **Ulrika Krook**.

Prenumerera på SOS Aktuellt!

Fortlöpande årsprenumeration för papperstidningen år 2007: 12 euro. Tidsbestämd årsprenumeration: 14 euro. Lösnummer: 3,50 styck. Vid lösnummersbeställning fakturerar vi 1,50 euro i hante-ringsavgift. Utrikesporto: 5 eur (Europa), 10 eur (Övriga världen).

SOS Aktuellt finns också tillgängligt för synskadade.

Tillgängligt format för synskadade (rtf-format) kostar endast 7 euro/år. FSS har testat och godkänt formatet. Du får tidningen i e-posten.

År 2007 gläder SOS Aktuellt dig hela sju (7) gånger. Principen är att tidningen kommer ungefär med sex-sju veckors mellanrum förutom på sommaren då det blir längre semesterpaus. Leveranstiden inom Finland är cirka två arbetsdagar.

Utgivningsveckor:

Nr 5 vecka 34.
DEADLINE: 13 augusti
Nr 6 vecka 40.
DEADLINE: 24 september
Nr 7 vecka 49.
DEADLINE: 27 november

1. Beställ via internet.

a) Skicka e-post till sospren@fduv.fi med ditt namn, din adress och ditt telefonnummer.
b) Fyll i prenumerationsblanketten på www.handikappforbundet.fi/sos-aktuellt eller www.fduv.fi/sos-aktuellt

2. Eller ring 044-555 4388, eller Handikappförbundet 0500-418 272

Text och bild: Daniela Andersson

5 frågor till Christoffer "Putte" Isaksson, DUV i Mellersta Nylands nya verksamhetsledare!

Den 1 juni tillträdde Christoffer "Putte" Isaksson officiellt tjänsten som verksamhetsledare på DUV i Mellersta Nyland efter att Rufus Vahanen gått vidare till andra uppgifter.

1. Vem är du?

– Jag är 33 år. Har studerat till medianom på föregångaren till Arcada och filosofi, media och datateknik vid Helsingfors universitet.

2. Hur kom du in i branschen?

– Jag kom till DUV via musikklubben som jag började leda 2003. Efter det har jag blivit involverad på alla möjliga sätt.

3. Vad hör till verksamhetsledarens uppgifter?

– Jag gör så gott som allt. Löpande ärenden, resor, finansiella frågor, har hand om våra tiotal klubbar, seminarier, kurser samt DUV-teatern och så agerar jag fritidsledare.

4. Hur kommer du att utveckla DUV:s verksamhet?

– Sommaren kommer jag att viga för planering av verksamheten och göra ny information om klubbarna. Jag vill sedan åka ut till både arbets- och dagcentraler för att berätta om klubbarna, att liksom personifiera dem och göra det klarare och redigare vad de går ut på. Sedan planerar jag några nya klubbar, bland annat en dansklubb och en barnklubb för 3-7-åringar med specialbehov. Jag funderar också på ett samarbete med musikinstitutet Resonaari där man lär sig läsa noter och spela instrument via olika figurer. Dans är en mycket bra terapiform likaså karaoke. Våra karaokekvällar har gjort

succé och borde absolut hållas lite oftare, senast var vi tjugo personer. Man kanske inte sjunger men känslan av att stå på scen och få vara i centrum är viktigt och jättebra för självkänslan. Jag försöker deala med ett riktigt karaokeställe att vi skulle kunna hålla våra karaoketräffar där. Medlemstidningen vill jag gärna också göra mer bildbetonad så att medlemarna själva kan tolka via bilderna vad som är på gång. Det som jag själv är mycket ivrig över är en mediaklubb som skulle gå ut på att de utvecklingsstördas röst hörs i radion. Det skulle resultera i en halvtimmes program i lokalradion, intervjuer och lite musik. Det har visat sig vara mycket viktigt för klienterna att få spela sin egen musik, sådant de själva gillar. Men mera om hur det skall gå till i praktiken meddelar jag senare om. Jag vet att alla medlemmar

lyssnar på ett sådant program! Det är ett kiva projekt!

5. Vad tycker du att saknas inom finländsk handikappolitik?

– Mer pengar till vårdsektorn! Det är svårt att bygga upp någonting på enbart vikarier. Inte för att de gör ett dåligt jobb men det är inte hållbart med enbart snuttjobbare på exempelvis boenden. Inhoppare måste veta vad de håller på med och det är viktigt med kontinuitet för att klienterna skall känna sig trygga. Sedan har vi ju den här eviga frågan med taxiskjutsar och hur den politiken sköts nu. Det kommer till exempel nu olika taxin från samma boenden eftersom kommunerna inte kan samarbeta utan klienter som är skrivna i olika kommuner inte kan åka samma taxi på grund av klumpig byråkrati.

Noterat

Ministermöte: De nordiska länderna ställs inför nya hälsopolitiska utmaningar

■ Det nordiska ministerrådet för social- och hälsopolitik samlades i Lahtis den 11-12 juni. Ordförande för mötet var omsorgsminister Paula Risikko.

Huvudtemat för mötet var en jämförelse av finansierings- och servicesystem inom hälso- och sjukvården i Norden. De nordiska länderna ställs i framtiden inför nya hälsopolitiska utmaningar. Bland annat förändras medborgarnas konsumtionsvanor, vilket leder till att kraven på hälso- och sjukvårdstjänster är annorlunda än förr. Enligt

forskarna har man i Norden övergått till ett sorts konsumtionsområde inom hälsovården. Stora framtida utmaningar med tanke på serviceproduktionen är finansieringen av servicen, relationen mellan den offentliga och privata sektorn och tryggheten av tillgång till arbetskraft.

I sitt anförande konstaterade minister Risikko att medborgarna vill ha och behöver information om hur effektiva hälsovårdstjänsterna är och om hur väl de fungerar.

– I grund och botten finns hälsovårdstjänsterna till för våra medborgare och därför skall vi se till att de offentliga uppgifterna är pålitliga, sade minister Risikko.

Enligt minister Risikko måste kostnadseffektiviteten inom hälsovården förbättras. Hon konstaterade att det är relativt lätt att få information om mängden service som erbjuds, men mycket svårare att få information om kvaliteten och kostnaderna för vården.

Vid mötet diskuterades också om en gemensam nordisk influensavaccinproduktion som kunde säkerställa de nordiska ländernas vaccinförsörjning vid en eventuell influensapandemi. Utredningsarbetet fortsätter under ledning av Nordiska ministerrådet. Vid mötet

behandlades dessutom de nordiska institutionerna inom social- och hälsovårdsområdet. De nordiska länderna fortsätter att jobba för att olika verksamhetsformer samordnas och reformeras så att verksamheten kan bli mer modern och effektiv. Finland vill samordna de nuvarande institutionerna till en forsknings- och utbildningsinstitution som specialiserar sig i frågor angående välmående och hälsa.

I sitt anförande konstaterade minister Risikko att de nordiska institutionerna i bästa fall är ett bra redskap då olika tillvägagångssätt skall testas eller då information om de nyaste forskningsresultaten skall spridas. Det förutsätter ändå att tydliga politiska mål läggs upp och att institutionerna har en förmåga att förnya sig.

Noterat

Statsrådet tillsatte en kommitté för den sociala tryggheten

■ Regeringen tar genast i början av sin period itu med totalreformen av den sociala tryggheten som finns inskriven i regeringsprogrammet. Statsrådet tillsatte den 14 juni en kommitté som skall bereda reformen där politices doktor Markku Lehto utsågs till ordförande medan understatssekreterare Martti Hetemäki från finansministeriet utsågs till viceordförande.

Målet med reformen är att sporra till arbete, minska på fattigdomen och att garantera en tillräcklig grundtrygghet i alla skeden av livet. För att förbättra arbetsmarknadens funktion utvärderas även beskattningen, grundtryggheten (bostadsstödet inkluderat) och utkomstskyddet för arbetslösa.

Systemet skall bli enklare så att förmånstagarens ställning förbättras. Reformen förverkligas genom att finansieringen av den sociala tryggheten står på en hållbar grund på lång sikt. I samband med detta reder man också ut beskattningen för de sociala förmånerna och kundavgifterna.

Regeringens beslut angående lagstiftningen om socialförsäkring och förtjänstskydd inom arbetslivet bereds i samarbete med arbetsmarknadsparterna. Reformen av den sociala tryggheten genomförs stegvis och riksdagen får de första förslagen senast under höstsessionen 2008. Kommittén har för avsikt att vara klar med arbetet i slutet av år 2009.

Andra utvecklingsmål

I regeringsprogrammet finns också andra utvecklingsmål som kan granskas i samband med totalreformen. Till exempel utvecklingsbehovet av utkomstskyddet för arbetslösa, utkomstskyddet för vuxenutbildning och rehabiliteringstid samt arbetsalternering. Enligt regeringsprogrammet skall en omfattande äldreomsorg tryggas genom att förbättra sammanjämkningen av vårdstödet, stödet för anhörigvård och hushållsavdraget så att de kompletterar varandra. I regeringsprogrammet förutsätts också att man bereder en bättre modell för tryggheten av utkomststödet för dem som lever på de minsta pensionsinkomsterna, före slutet av år 2009.

Bakgrund och syfte

Lagstiftningen om den sociala tryggheten, som sköts av FPA, består av många skilda lagar som är stiftade vid olika tidpunkter. Det finns tiotal lagar och författningar på lägre nivå och närmare hundra olika benämningar på förmånerna.

Förmånerna avviker sig från varandra på grund av att de har kommit till under årens lopp och utsatts för olika sparåtgärder. En noggrannare helhetsgranskning av lagstiftningen är nödvändig för att få en uppfattning av omfattningen, nivån och hållbarheten av hela den sociala tryggheten.

Åldersstrukturen, förändringarna inom arbetsmarknaden och effekterna av den globala ekonomin måste tas i beaktande i reformarbetet. Målet är en omfattande, sporrande och kontrollerbar social trygghet. Syftet är att förenkla de administrativa tillvägagångssätten och förbättra genomskinligheten av systemet. Praxisen för beviljandet av socialskydd skall också göras klarare och utbetalningen skall förnasas så att medborgarna får sina förmåner utan fördröjning och utan avbrott i uppehälle. Utkomststödet är den sista formen av utkomstskydd. Systemet med den sociala tryggheten skall utvecklas så att det inte uppstår ett behov för utkomstskydd för dem som får primärt grundskydd.

Händelsekalendern 2007

Juli

9-14.7. En vecka med semesterstöd. Badhotell Kivitippu, Lappajärvi. För personer med neurologiska sjukdomar och deras anhöriga, som på ekonomisk eller sociala grunder inte har möjlighet till semester. Vuxna 20 euro/dygn. Info: Svenska Semesterförbundet i Finland, Susanna Stenman, tfn. 019- 2786874, e-mail susanna.stenman@folkhalsan.fi eller Hanna Mattila, Finlands Parkinsonförbund, tfn. 02-274 0413, 040 5122352, e-mail hanna.mattila@parkinson.fi eller Finlands CP-förbund Aira Eklöf, tfn. 02-2410170, 040 5457144 eller e-mail aira.eklof@cp-liitto.fi

22.7. Hörselskadades Österbottniska sommarsamling. Lillön i Munsala. Mer info www.horsel.fi.

29.7-10.8 IFHOHYP's internationella sommläger, Summer Camp 2007

Hörselskadade ungdomar (18-35-år) från olika delar av Europa samlas i Kilen, Sidenby och tillbringar de fyra sista lägerdagarna i Tammerfors. Anmälningen har börjat. Mera info på www.summercamp2007.net. Arrangör: International Federation of Hard of Hearing Young People and Finnish Federation of Hard of Hearing

30.7-4.8. Familjekurs, vuxna med mental ohälsa och deras familj. Kursplats; ferie- och kurscentret Högsand. Sista ansökningsdagen 18.5. Arrangör: Finlands svenska psykosociala centralförbund rf. med stöd av FPA. Kursen är avgiftsfri. För mera info kontakta rehab.sekr. 06-7232517

Augusti

Vecka 34. SOS Aktuellt 5/2007 utkommer. Deadline för material 13.8.

27-31.8.Rehabiliteringskurs i skärgården. Kursplats; Pensar Syd Målgrupp: personer med psykosociala problem. Sista ansökningsdagen 3.8. Arrangör: Finlands svenska psykosociala centralförbund rf. med stöd av RAY. Kursen är avgiftsfri. För mera info kontakta rehab.sekr. 06-7232517.

27.8-1.9 Parkurs för synskadade. Målgruppen är par där den ena eller båda är synskadade. Plats: Norrvalla-Folkhälsan, Vörå. Intresserade kan ansöka om understöd via närmaste FPA-byrå eller kontakta rehabiliteringshandledarna på FSS. Mera information på www.fss.fi eller Pia Nabb, 06-317 0515.

31.8.-2.9. Kurs för hörselskadade i arbetsför ålder på Hotel Kalkstrand i Pargas. Allmän info om hörselskador och hörhjälpmedel, fysioterapi, psykologi, kommunikation och gemenskap. Anmäl senast 29.6 till förbundskansliet 09-663392. www.horsel.fi

September

Vecka 40. SOS Aktuellt 6/2007 utkommer. Deadline för material 24.9.

12 och 19.9 Familjevåld angår oss alla. Hotel Polaris, Pedersöre. Arrangör FSSF i samarbete med SSC. Preliminärt program på FSSF:s hemsida www.fssf.fi/arkiv.

14-16.9 Svenska hörsel förbundets kongress i Karleby.

14-16.9. Kurs i personlig utveckling. Kursplats: Åbolands folkhögskola i Pargas Ansökan senast 22.8. Arrangör: Finlands svenska psykosociala centralförbund rf. med

stöd av RAY. Kursen är avgiftsfri. För mera info kontakta rehab.sekr. 06-7232517.

14-16.9 Kurs i kroppsspråk och kommunikation. Kursen riktar sig i första hand till barndomsblinda personer eller personer som förlorat synen i späda ålder. Anmälan till Monica Andersson tfn 040-5113345 senast den 26.6. Kurspris 30 euro per person. Kursplats: Onnela, Tusby.

Oktober – November

8-13.10 och 5-9.11 Tvådelad grundkurs för synskadade. Målgruppen är nysynskadade eller personer vars syn märkbart försämrats eller personer som länge varit synskadade men inte tidigare deltagit i en grundkurs för synskadade. Kursplats: Iiris, Helsingfors. Intresserade kan ansöka om understöd via närmaste FPA-byrå eller kontakta rehabiliteringshandledarna på FSS. FPA-kursnummer: 14103. Närmare info www.fss.fi eller Barbro Dahlberg-Berghäll, 09-6962 3019.

11-12.10. FSSF:s och FSPC:s kongress. Psykisk hälsa för oss alla - utmaningar och framtidsvisioner, och höstmöten i Hotel Kaarle i Karleby i samarbete med Karleby stad och SSC. Medverkande bl.a. Claes Andersson och Kristian Wahlbeck. Preliminärt program på www.fssf.fi/arkiv, slutligt program publiceras i augusti.

12-14.10. (och 8-10.2.2008) Tvådelad familjekurs för barn med utvecklingsstörning/funktionshinder 0-8 år. Kursen är en FPA kurs och ordnas av FDUV. Ansökningsblanketter fås via den lokala FPA byrån eller FDUV. Mera information på <http://www.fduv.fi/verksamhet/kurser> eller ring Marita Mäenpää 09- 40 70 70.

26-28.10. Familjeveckoslutsläger. Kursplats: Norrvalla Rehab Center i Vörå. Målgrupp: familjer där en vuxen drabbats av psykisk ohälsa. Ansökan senast 05.10.07, begränsat antal platser. Arrangör: Finlands svenska psykosociala centralförbund rf. med stöd av RAY. Kursen är avgiftsfri. För mera info kontakta rehab.sekr. 06-7232517.

2.11-9.11. Rehabiliteringskurs i södern, Tunisien Sousse Målgrupp: personer med psykisk ohälsa. Ansökan senast 20.8. Arrangör Finlands svenska psykosociala centralförbund rf. med stöd av RAY. För mera info kontakta rehab.sekr. 06-7232517.

23-25.11. Kurs för anhöriga till en hörselskadad person på Hotel Victoria i Tammerfors. Grundläggande info om hörselskador, hörhjälpmedel, om att bemöta hörselskadade etc. Anmäl senast 19.10. 09-663392. www.horsel.fi.

29-30.11. Depressionskurs. Kursplats: Kaison kotki, Norra Esbo. Målgrupp: vuxna med erfarenhet av depression. Ansökan senast 02.11.07, begränsat antal platser.. Arrangör: Finlands svenska psykosociala centralförbund rf. med stöd av RAY. Kursen är avgiftsfri. För mera info kontakta rehab.sekr. 06-7232517.

Vecka 49. SOS Aktuellt 7/2007 utkommer. Deadline för material 27.11.

Vill du lägga in material på händelsekalendern? Kontakta Daniela Andersson, daniela.andersson@kolumbus.fi, GSM 044-5554388 . Deadline för material till nr 5/2007 är den 13 augusti. Tidningen utkommer vecka 34.

Vill du annonsera i SOS Aktuellt?

Helsidesannons: 400 euro
Halvsida: 200 euro
1/4 sida: 100 euro
Kontakta: 044-555 4388 (Andersson) eller 0500-418 272 (Gustafsson).

Donationer mottages med tacksamhet. Finlands Svenska Handikappförbund, Aktia 405540-232494.